
Od

Wysłano

Do: Rzecznik Praw Dziecka

Temat: Petycja - O odpowiedzialność dyscyplinarną sędziów naruszających EKPCz

**Szanowny Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

PETYCJA

**„O odpowiedzialność dyscyplinarną sędziów naruszających
Europejską Konwencję Praw Człowieka”**

Działając na podstawie art. 2.1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195) – zwanej dalej Ustawą o petycjach, działając w interesie własnym na podstawie art. 2.2. pkt 2 Ustawy o petycjach, oraz działając w interesie publicznym na podstawie art. 2.2 pkt 1 Ustawy o petycjach domagam się wprowadzenia następujących zmian w Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133):

1. W Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133) art. 108 § 1 po zdaniu pierwszym dodaje się:
„Postępowanie dyscyplinarne dotyczące obrazy przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka nie może być wszczęte po upływie 15 lat od chwili czynu”
2. W Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133) art. 108 dodaje się § 5:
„Art. 108 § 5. Jeżeli jednak przewinienie dyscyplinarne dotyczy obrazy przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, przedawnienie dyscyplinarne następuje z upływem 15 lat od chwili czynu”

3. W Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133) art. 114 § 1 po zdaniu pierwszym dodaje się:
„W przypadku wydania prawomocnego orzeczenia przez Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdzający naruszenie przez Rzeczpospolitą Polską Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne z urzędu.”
4. W Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133) art. 129 § 1 po zdaniu pierwszym dodaje się:
„Sąd dyscyplinarny zawiesza w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne dotyczące obrazy przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka”

Uzasadnienie

„W ubiegłym roku trybunał wydał w sprawach przeciwko Polsce łącznie 29 wyroków, w 20 stwierdził przynajmniej jedno naruszenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Cztery sprawy dotyczyły artykułu 8, gwarantującego każdemu prawo do poszanowania jego życia prywatnego i rodzinnego. Za tym jednym zdaniem kryją się najczęściej tzw. sprawy o dziecko, o przyznanie opieki, ustalenie i egzekwowanie kontaktów z tym drugim rodzicem. A tak naprawdę w grę wchodzi lata ludzkich cierpień. Nierzadko – prawdziwe tragedie. Jak w sprawie X, gdzie ojciec przez prawie dwa lata nie widział syna, a matka – zajęta walką z byłym mężem w sądach – nie zauważyła, że dziecko ma zapalenie mięśnia sercowego. Chłopiec gasł powoli, zmarł.”^[1]

Prawo do utrzymywania i podtrzymywania więzi pomiędzy osobami bliskimi, w szczególności gdy jedna z nich jest dzieckiem, jest postrzegane jako podstawowy element życia prywatnego i rodzinnego.

Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka^[2], traktuje działania zmierzające do zerwania więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem, jako naruszenie art. 8 Konwencji z 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż wydanie w ciągu roku 20 wyroków przeciwko Polsce stwierdzających naruszenie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka jest jasnym i czytelnym sygnałem o systemowym problemie dotyczącym naruszania EKPCz przez sądy powszechne.

Mając na względzie fakt, iż Europejska Konwencja Praw Człowieka jest obowiązującym aktem prawnym w Polsce (Dz.U. 1993 nr 61 poz. 284), wszelkie naruszenia art. EKPCz stwierdzone wyrokiem wydanym przez ETPCz przeciwko Polsce stanowią o rażącej obrazie prawa.

Sędziowie którzy swoimi orzeczeniami dokonują pogwałcenia praw człowieka winni być usuwani z zawodu poprzez złożenie sędziego z urzędu. Stwierdzenie prawomocnym wyrokiem ETPCz naruszenia przez Polskę ratyfikowanego aktu prawa międzynarodowego stanowi dla Rzeczypospolitej Polskiej hańbę na arenie międzynarodowej, należy zatem podjąć wszelkie działania, aby zmniejszyć ilość spraw przegrywanych przez Polskę przed ETPCz, co de facto można osiągnąć poprzez usuwanie z zawodu sędziego osób gwałcących prawa człowieka.

Mając na względzie fakt, iż obecne brzmienie przepisów o przedawnieniu ścigania i karalności przewinień dyscyplinarnych sędziów skutkuje tym, że takiego postępowania dyscyplinarnego nie da się wszcząć po wydaniu przez ETPCz prawomocnego wyroku przeciwko Polsce, gdyż zanim dojdzie do wydania wyroku przez ETPCz najczęściej dochodzi do przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego ze względu na upływ czasu. Z tych też względów konieczne jest wydłużenie przedawnienia do lat 15 dla przewinień polegających na oczywistej i rażącej obrazie przepisów EKPCz.

Waga naruszeń oraz konieczność ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej uzasadnia wszczynanie z urzędu postępowań dyscyplinarnych przeciwko sędziom którzy swoim postępowaniem doprowadzili do pogwałcenia praw człowieka. W celu zapobieżenia w trybie natychmiastowym dalszego naruszania aktów prawa międzynarodowego, sędziowie oskarżeni o obrazę przepisów EKPCz winni być zawieszani w czynnościach służbowych na czas trwania postępowania dyscyplinarnego.

Odsunięcie od orzekania na czas trwania postępowania dyscyplinarnego sędziów oskarżonych o gwałcenie praw człowieka jest konieczne ze względu na zaufanie obywateli do Wymiaru Sprawiedliwości i interes Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż wynikiem

takiego postępowania dyscyplinarnego dotyczącego naruszeń przez Polskę EKPCz, winno być wyeliminowanie na stałe i dożywotnio z zawodu sędziego sprawców gwałcących prawa człowieka. W tym stanie rzeczy uważam, że konieczne jest wprowadzenie odpowiednich zmian w Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. z dnia 16 stycznia 2015r. Dz.U. 2015r poz. 133) – tak jak szczegółowo określono w petitum niniejszej petycji. Na podstawie art. 13.1 Ustawy o petycjach wnoszę o powiadomienie mnie w formie pisemnej listem poleconym o sposobie załatwienia niniejszej petycji wraz z uzasadnieniem, bez zbędnej zwłoki zgodnie z art. 10.1 Ustawy o petycjach.

Łączę wyrazy szacunku

1. <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1670530.1.dzieci-porozwodowe-strasburg-pomoze.read>
2. Zob. np. decyzję Europejskiej Komisji Praw Człowieka w sprawie Jonsson v. Szwecja z dnia 7grudnia 1987 r., skarga nr 12495/86, DR 54/187: „Naturalna więź między rodzicem i dzieckiem ma podstawowe znaczenie i (...) poszanowanie życia rodzinnego, w rozumieniu art. 8 oznacza, iż nie można odmówić tego kontaktu, chyba że istnieją poważne powody usprawiedliwiające taką ingerencję”, A. Nowicki w: Europejska Konwencja Praw Człowieka. Wybór orzecznictwa, Warszawa 1999, poz. 1217, s. 366. Zob. też orzeczenia Międzynarodowego Trybunału Praw Człowieka powołane przez M. Grudzińską (w:) Kontakty z dziećmi. Sądowe ustalenie. Orzecznictwo. Wzory, Warszawa 2000, s. 49 – 53. Między innymi w sprawie A. Schultz i M. Schultz przeciwko Polsce (Decyzja ETPC z dnia 8 stycznia 2002 r., LEX nr 50239) Trybunał stwierdził, że „utrzymywanie wzajemnego kontaktu między rodzicami i dzieckiem stanowi podstawowy element życia rodzinnego a krajowe środki ograniczające takie kontakty są równoznaczne z ingerencją w prawo chronione przez art. 8 Konwencji”. W licznych orzeczeniach można też spotkać następujące stwierdzenie: „Wzajemne cieszenie się swoją obecnością przez rodzica i dziecko stanowi podstawowy element życia rodzinnego, a środki przewidziane w prawie krajowym je utrudniające sprowadzają się do ingerencji w prawo chronione w art. 8 Konwencji (Tak ETPC w wyroku z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie K. i T. v. Finlandia, LEX nr 76876. Podobnie we wcześniejszym orzeczeniu (wyrok ETPC z dnia 8 lipca 1987 r. w sprawie B. v. Wielka Brytania, LEX nr 81022) znalazło się stwierdzenie: „Wzajemne korzystanie przez rodzica i dziecko ze swej obecności stanowi podstawowy element życia rodzinnego